

Bemutatkoznak a három tavasz relikviái

Kiss Gyula őrnagy

A magyar forradalmi és munkásmozgalmi múlt, valamint Lenin élete és tevékenysége sajtótörténeti emlékeit, eredeti írásos kiadásait 1962 óta gyűjtöm.

Az elmúlt 30 évben a Magyar Néphadsereg több helyőrségében teljesítettem szolgálatot és a helyi lehetőségeket kihasználva, gyűjteményemet állandóan gyarapítottam.

Lenin élete és tevékenysége vonatkozásában nem csak az eredeti sajtótermékeket gyűjtöttem, hanem kül- és belföldi ajándéktárgyakat, jelvényeket, zászlókat stb. Levelek a lipcsei, helsinki, Ulan-batori Lenin-múzeumokkal, ahonnan már sok szép Lenin emléket kaptam.

A magyar forradalmi és munkásmozgalmi múlt vonatkozásában gyűjtöm az 1848, 1919 és 1945-ös évekhez kapcsolódó eredeti sajtótermékeket – úgy mint például: plakátokat, igazolványokat, bélyegeket, papírpénzeket, könyveket és füzeteket, emlékborítékokat és levelező lapokat. A beszerzési területek és módzatok vonatkozásában említeném elsősorban a veteránok felkutatását, s a velük történő személyes kontaktus kialakítását. Vidéki városainkban találoztam olyan idős 1919-es veteránokkal is még 15–20 évvel ezelőtt, például akiktől olyan korabeli újságokat kaptam, amelyek a Tanácsköztársaság dicsőséges északi hadjáratáról tudósítanak, s ebben az ajándékozó is részt vett katonaként. Ismerőseim között voltak 1944-es partizánok, nyugdíjas múzeológusok és más idős munkásmozgalmi emberek, akik mind segítettek a gyűjtőmunkámat. Volt, aki önzetlenül – ezek voltak kevesebben – volt, aki jutányos áron, de volt aki komolyabb összegként vált meg az évtizedek óta őrzött emlékektől. Más területekről és módszerekről szólva, mindig felkerestem az illető város művelődési házait, gyűjtőköröit, ahol éppen szolgálatot teljesítettem; (pl.: hobby-klub, bélyeggyűjtő klub) s részt vettem ezek munkájában, gyűjtőgetéseiben. Természetesen ezek az eltelt évtizedek alatt nem kevés fáradtsággal és anyagi ráfordításokkal jártak. Jelenleg Budapesten teljesítek szolgálatot, már 12 éve, s tagja vagyok az MN 1. sz. bélyeggyűjtő körének (MNMH-ban), de rendszeresen látogatom a budapesti fővárosi hobby-klubot, a numizmatikai klubot, de még a különböző művelődési házakban rendezett csere-akció napokat is, a fővárosban és vidéken egyaránt. Sokat köszönhetek Kosztyukov elvtársnak, a Szovjet Tudományos és Művelődés Háza igazgatóhelyettesének is, aki ajándékaival és tanácsaival segítette a lenini kutató és gyűjtő tevékenységemet. A harmadik terület vonatkozásában meg kell említenem széleskörű katonai ismeretségemet, munkatársaimat, akik ismerik hobbymat, s címeiket hoznak, tanácsokat adnak, figyelemfelhívó ismereteket közölnek, sőt még csere-berélni is tudnak velem. A negyedik beszerzési lehetőség a nyílt hirdetés. A Ludas Matyiban a „Bolhapiac” rovatban, de más újságokban is, például most már a Néphadsereg 42. számában is helyet kapnak hirdetéseim.

Ezek után rátérek gyűjtőtevékenységem katonai vonatkozására is.

Véleményem szerint az 1848; 1919 és 1945-ös évek rendkívül szorosan kapcsolódnak a hadsereghez, az egyenruhához, a történelmi események fegyveres viharaihoz, s ugyanez mondható el Lenin életének és tevékenységének vonatkozásában is. Ebből az elképzelésből kiindulva önerőből különböző kiállításokat kezdtem megvalósítani, teljes ingyenesen, ahol igyekeztem a fiatalok pályára irányítását végezni, s bemutatni a nem kis értékű történelmi emlékeinket. Törekedtem a nemzeti hagyományaink ápolására, a fiatalok érdeklődésének felkeltésére a katonai pálya iránt.

Kiállításaim a HM II-ben, a HM III-ban, az MNMH-ban, a vidéki és fővárosi helyőrségekben, különböző városokban, a fővárosi iskolákban és üzemekben tömegeket vonzottak. Kiállításaimat nemcsak a fiatalabb, de az idősebb generáció is érdeklődéssel és elismeréssel fogadta.

Az 1985-ös nemzetközi hobby-kiállításon Budapesten II. díjat nyertem, „Lenin élete és tevékenysége” című kiállítással. (Meg kell jegyezmem, hogy a kiállításra csak egy darab vitrin állt rendelkezésemre, s így gyűjteményemnek csak kis részletét tudtam bemutatni!)

1986-87. óta komolyabb változtatást eszközöltem tevékenységemben. Tekintettel arra, hogy személygépkocsimat eladtam, mozgási lehetőségeim leszűkültek, a vándorkiállítások megrendezését már nem tudom vállalni. Jelenlegi lakáskörülményeim sem bírják el gyűjteményeim további bővítését.

Ezen okból kifolyólag 1986-ban találkoztam Lakatos Ernő elvtárral az MSZMP KB agitációs és propaganda osztály akkori vezetőjével, és a NOSZF 70. évfordulójának tiszteletére egy létesítendő Lenin-múzeum vagy emlékhely céljára felajánlottam a magyar államnak 25 éves gyűjtőtevékenységem Lenin ágazatát - teljesen ingyenesen. Lakatos elvtárs tanácsára - tekintettel a fővárosi telítettségre - ezt a múzeumot Leninvárosban valósítottuk meg. Természetesen ez a folyamat nem volt ilyen egyszerű, de úgy érzem most csak az eredmény a lényeges!

Leninvárosban felépült ez a múzeum, s 1987. november 04-én a művelődésügyi miniszterhelyettes Pusztai Ferenc elvtárs nyitotta meg.

Ettől az eredménytől vezérelve további ötleteim támadtak, s úgy gondoltam, hogy a polgári élet után, a Magyar Néphadseregben belül is lehet maradandó emlékeket állítani nemzeti múltunknak. Felkerestem volt iskolámat a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolát (akkor még Egyesített Tiszti Iskola volt) és személyes ismerősömet Paál György vezérőrnagy elvtársat, és a magyar szabadságharc és forradalom 140. évfordulójának tiszteletére egy március 15-én az iskola területén felavatandó emlékfalat ajánlottam fel, amelyet gyűjteményemből létesítenék és örökös használatra az iskolának ajándékoznék teljesen ingyenesen. Felajánlásomat az is motiválta korábbi ötleteimtől függetlenül, hogy 25 évvel ezelőtt avatódtak hadnaggyá az iskola udvarán, s később egy építő-műszaki alegység politikai tiszti beosztottjaként évekig építettük és újítottuk fel volt iskolámat.

1988. március 15-én a „Három forradalmi évfordulónk” című emlékfal felavatására került a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola Művelődési Otthonában.

További terveim között szerepel egy emlékfal létesítése gyűjteményemből - ismét csak ingyenesen - az MN 4011 Hadtápkiképző Központ intézeténél a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltása 70. évfordulója tiszteletére 1989. március 21-én, valamint egy emlékfal vagy emlékszoba létesítése 1990-ben április 04-én, a felszabadulásunk 45. évfordulójának tiszteletére, ismét csak az általam felajánlott gyűjteményből.

Ez utóbbinak a helyét még nem tudom, ehhez kérem az olvasók javaslatát.